

Programska deklaracija

Suočeni s napuštanjem osnovne ideje i principa na kojima je 1990 nastala Stranka demokratske akcije, mi članovi i osnivači SDA BiH i legitimni narodni predstavnici izabrani na listama ove stranke u skupštine i parlamente od razine općina do razine države odlučili smo utemeljiti Stranku demokratske aktivnosti.

Polazeći od osnovne ideje i principa koji su vodili osnivače SDA 1989. i 1990.;

Svjesni odgovornosti koju sadašnje vrijeme stavlja pred političke predstavnike naroda i građana u BiH;

Predani izgradnji parlamentarne demokracije, tržišnoga poduzetništva, pravne države i pravednoga društva, ljudskih prava i sloboda;

Odlučni izgraditi Bosnu i Hercegovinu kao stabilnu, funkcionalnu i pravednu državu u kojoj će prava konstitutivnih naroda biti uređena na jednak način na čitavoj teritoriji;

Slijedeći ideju prvog Predsjednika SDA BiH i Predsjednika predsjedništva Bosne i Hercegovine

Mi članovi osnivačke skupštine **Stranke demokratske aktivnosti** donosimo

PROGRAMSKU DEKLARACIJU

Što je Stranka demokratske aktivnosti

1. Stranka demokratske aktivnosti je narodna stranka političkog centra. Ona slijedi osnovnu ideju i principe na kojima je osnovana SDA BiH 1990. godine a to su: demokratija, suverenost i jednakopravnost konstitutivnih naroda Bošnjaka, Hrvata, Srba na cijeloj teritoriji BiH. Kao proevropska narodna stranka političkoga centra duboko je uvjerenjena kako su samo slobodan čovjek i slobodan narod stabilan temelj suvremenoga pluralističkog društva. Kao narodna stranka političkog centra prvenstveno je okrenuta predstavljanju i zaštiti prava Bošnjačkog naroda, ali uvažavajući multietnički karakter Bosne i Hercegovine, zalaže se za jednakopravnost svih naroda, nacionalnih manjina i svih građana na cijelom teritoriju BiH i kao takva otvorena je za sve građane Bosne i Hercegovine koji prihvaćaju njezin program.

2. Stranka demokratske aktivnosti se zalaže za puno ostvarivanje temeljnih ljudskih prava i sloboda u skladu s općeprihvaćenim međunarodnim poveljama i konvencijama. To se posebno odnosi na zagaraniranost prava na život, ličnu slobodu i sigurnost, slobodu savjesti i vjere, slobodu mišljenja i izražavanja, slobodu udruživanja i političkoga djelovanja, slobodu kretanja, boravišta i izbora mjesta življenja, slobodu štampe, pravo na obrazovanje, kulturnu afirmaciju i jednakost pred zakonom. Protivimo se svim oblicima diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjerovanju, etničkoj pripadnosti, političkim i drugim uvjerenjima.

3. Ponosni smo na historijski doprinos koji je SDA BiH imala u razvoju demokratije u BiH, organizaciji odbrane Bosne i poslijeratnoj obnovi. Ovim putem još jednom izražavamo zahvalnost našim stranačkim kolegama osnivačima Stranke, a posebice onima koji su dali život

u borbi za odbranu BiH. Svako vrijeme nosi nove izazove kojima se može odgovoriti samo ako smo u stanju korespondirati s savremenim političkim i društvenim tokovima u zemlji i okruženju. SDA BiH zbog krize vodstva zadnjih godina ne samo da nije bila u stanju rješavati privredna i socijalna pitanja već je vodeći politiku ultimativne suradnje sa komunistima i provodeći staljinističke metode u organima stranke uništila povjerenje naroda u SDA. Budući da većinski predstavlja Bošnjački narod, ovakva stranačka pozicija dovela je do krize političkog subjektiviteta Bošnjačkog naroda u BiH. Stranka demokratske aktivnosti želi, kroz čuvanje tradicionalnih vrijednosti Bosne i prihvatanjem pozitivnih evropskih vrijednosti stvarati povoljnu klimu za ulazak BiH u evropske i svjetske integracije. Stranka demokratske aktivnosti želi kroz suradnju s narodnim i ostalim demokratskim strankama u BiH doprinijeti uspostavi stabilne i funkcionalne Bosne i Hercegovine.

Suradnja s drugim strankama u BiH i inozemstvu

4. A-sda će surađivati sa svim demokratskim političkim strankama u BiH koje se zalažu za Bosnu i Hercegovinu, cjelovitu državu ravnopravnih naroda i građana, i koje su spremne prihvatiti **A-sda** kao ravnopravnog partnera.

Stranka demokratske aktivnosti je samostalna stranka bosanskohercegovačke odgovornosti i surađivat će na ravnopravnim osnovama sa srodnim strankama u inozemstvu, posebno s drugim evropskim narodnim strankama, te na taj način unapređivati odnose do punog članstva i djelovati na stabilizaciji regije i uključenju Bosne i Hercegovine u EU.

Kada se Stranka demokratske akcije BiH vrati izvornim principima na kojim je i osnovana i prestane biti element provođenja komunističke politike, programskih ciljeva drugih političkih partija i ličnih interesa pojedinih sadašnjih njenih funkcionera, zalagat ćemo se za ponovno ujedinjenje Stranke demokratske aktivnosti i SDA BiH.

Ustavni sistem BiH

A-sda je čvrsto opredijeljena za suverenu, cjelovitu i politički nezavisnu Bosnu i Hercegovinu.

Stoga ćemo se zalagati za Ustavno uređenje BiH kao decentralizirane države multietničkih regija i lokalne samouprave prema evropskim standardima

Regionalnu podjelu Bosne i Hercegovine treba izvršiti shodno historijskim, geografskim, saobraćajnim i privrednim kriterijima. Nadležnosti i organizaciju lokalne samouprave uskladiti sa evropskim konvencijama i praksom. Također ćemo se zalagati za vraćanje naziva države - Republika Bosna i Hercegovina.

Afirmaciju bosanskog identiteta kao zajedničkog identiteta svih građana Bosne i Hercegovine. S tim u vezi **A-sda** će promovirati pripadnost bosanskoj naciji i državi. To nije negiranje nacionalnog identiteta, već razvijanje osjećanja pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, koji ne treba da bude nametan. Jedan od bitnih uslova za ovo je izgradnja povjerenja među narodima i građanima i objektivno utvrđivanje istine o proteklom ratu.

EKONOMIJA

Zalagati se za donošenje zakona kojima će se pojednostaviti ukupan segment privređivanja u BiH i stvoriti ambijent privlačan za privredna ulaganja. Promovirati ulaganja u visokokvalitetne industrijske programe sa savremenim tehnologijama i proizvodnjom orijentiranom za izvoz.

Zalagati se za ujednačavanje poreske politike na području cijele BiH te na taj način stvoriti jedinstveno tržište sa istim uslovima poslovanja za sve. Smanjiti doprinose na plate, insistirati na jačoj kontroli rada na crno te na taj način stimulirati zapošljavanje.

Stimulisati proizvodnju finalnih proizvoda i obezbjediti posebne povoljnosti za izvoznike.

Obezbjediti sredstva za subvencioniranje kamata na kreditna sredstva za sektor samozapošljavanja.

Donijeti strategiju razvoja poljoprivrede i značajnim sredstvima podržati njenu implementaciju.

Utvrđiti strateške grane poljoprivrede i osigurati njihovu zaštitu u pregovorima sa WTO i EU, sprovesti recipročne mjere netarifne zaštite poljoprivredne proizvodnje.

SOCIJALNA I ZDRAVSTVENA POLITIKA

Bosnu i Hercegovinu vidimo kao socijalnu državu koja se brine o svim, a posebno najugroženijim slojevima društva.

Socijalna pravednost i društvena solidarnost i čovječnost trebaju biti temelji socijalne politike.

Globalizacijski privredni procesi nameću obvezu pojačane socijalne funkcije države.

Socijalni zadaci su sljedeći:

Osigurati pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba slabim, nemoćnim i drugim zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad nezbrinutim građanima, obiteljima koje imaju tjelesno i duševno oštećenu i socijalno zapuštenu djecu, invalidnim osobama, djeci bez roditelja i onoj za koje se roditelji ne brinu.

Ostvarivanje prava na socijalne pogodnosti mora se čvrsto vezati uz jasne pokazatelje primanja i imovine svakog korisnika, te mora biti usmjerena na one kojima je ta pomoć stvarno potrebna.

Uvođenje dječjeg doplatka u skladu s realnim potrebama djeteta biće jedan od ciljeva za koje ćemo se zalagati.

Naš cilj je reformirano, moderno i efikasno zdravstvo, bazirano na racionalnim osnovama i principima jednakosti građana u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu.

Donošenje zdravstvene politike na nivou BiH koja će jasno definisati principe decentralizacije sistema zdravstvene zaštite, mreže zdravstvenih ustanova, položaj privatnih davalaca zdravstvenih usluga u sistemu zdravstvene zaštite, zagarantovani paket zdravstvenih usluga za sve građane BiH, te izvore sredstava za finansiranje zagarantovanog paketa osnovnih zdravstvenih prava za sve neosigurane osobe,

Pokrivenost zdravstvenog osiguranja u 100 procentnom iznosu do 2010 godine,

U cilju efikasnije naplate doprinosa, inicirati izmjenu postojećeg zakona da se naplata doprinosa stavi u nadležnost Zavoda, ili formirati službu za prekršaje pri Vladi u cilju efikasnije naplate doprinosa,

Osiguranje uslova za obrazovanje i usavršavanje zdravstvenih radnika te povećanje plaća u zdravstvu.

Donošenje podzakonski akata kojim bi se jasno definirao obim i nivo zdravstvene zaštite garantiran svakom osiguranom licu,

Utvrđiti mrežu zdravstvenih kapaciteta u cilju racionalnijeg korištenja raspoloživih zdravstvenih resursa i na taj način razvoj budućih kapaciteta usmjeriti i prilagoditi potrebama za zdravstvenom zaštitom,

ODGOJ I OBRAZOVANJE

Zalagat ćemo se da ulaskom BiH u evropske i svjetske integracije ne izgubimo iz vida tradicijske vrijednosti našeg naroda. Vjerujemo u prožimanje tradicijskih vrijednosti i evropskih mjerila. Zaštita porodice i odgoj su jedan od naših prioriteta. Zdravo društvo nastaje u zdravoj porodici. Obrazovni sistem u BiH treba da bude jedinstven, uz poštivanje različitosti u nacionalnoj grupi predmeta. Visoko obrazovanje mora se u potpunosti uskladiti sa principima Bolonjske deklaracije, te na taj način omogućiti kvalitetno vrednovanje diploma iz BiH svugdje u svijetu.

VANJSKA POLITIKA

Opredijeljeni smo za punopravno uključivanje Bosne i Hercegovine u evropske i svjetske integracije. Poseban značaj pridavat ćemo razvijanju odnosa sa susjednim zemljama na osnovama pune ravnopravnosti i suradnje. U interesu svih naroda BiH koristit ćemo prednosti koje imamo u odnosima sa zemljama islamskoga svijeta.

NAPREDAK I OČUVANJE TRADICIJE BOŠNJAKA

Napredak Bošnjaka, kao autohtonog evropskog naroda, vidimo u prihvataju dostignuća suvremene civilizacije, uz očuvanje nacionalnog identiteta i tradicije. Smatramo da tradicionalne vrijednosti našeg naroda predstavljaju odličan korektivni faktor kod ulaska BiH u evropske integracije i prihvatanja zapadnih vrijedosti.

DIJASPORA

I dalje ćemo pružati podršku i pomoć Bošnjacima i svim građanima Bosne i Hercegovine izvan BiH. Njih smatramo dijelom zajednicke domovine Bosne i Hercegovine i našim najboljim ambasadorima u svijetu. Radićemo na konkretizaciji suradnje sa građanima BiH u dijaspori i stvaranjem uslova za njihov postepeni povratak u domovinu.

Broj: 02/08

Cazin, 03. Februar 2008. godine

PREDSJEDAVAJUĆI

Hadžipašić Admir